

Zlatko Grgić

PRED SUNCEM

ZLATKO GRGIĆ

PRED SUNCEM

Dugo Selo, 2025.

Nešto vrijedno iz naftalina

U starija vremena da bi se očuvala odjeća ili vrijednije stvari u ormare i kutije stavljao se „naftalin“ kako bi se odložena roba zaštitila, ponajprije od moljaca i drugih insekata. To što se ostavljalo bilo je jako važno jer, u protivnom, ne bi se čuvalo.

Tako je i Zlatko odložio svoje pjesme koje je napisao dok je bio u izbjeglištvu, a pogotovo one koje je pisao tijekom studiranja. Zbog surovog i neželjenog rata morao je napustiti svoju kuću, grad, otadžbinu i otići u drugu državu, drugi grad i drugu kuću. Ostao je bez svojih prijatelja, s kojima bi inače dijelio mladost i odrastanje, a i oni su isto poput njega u nekom drugom nepoznatom svijetu pobjegli od ratne strahote.

Kada se našao u takvom životnom iskušenju, Zlatko je tražio način da ispolji svu tu gorčinu, ljutnju i nepravdu. Poezija je bila taj nimalo lagan način ispoljavanja njegovih osjećanja i pogleda na svijet, poezija koja je jedan od najtežih vidova izražavanja. Nijedan vid izražavanja nije jednostavan, ali kada se poezijom nastojiš izraziti potrebno je da sa što manje riječi iskažeš ono što osjećaš, koristeći prigodne riječi, metafore i rime.

Poslije mnogo godina, Zlatko je izvukao iz naftalina sva ta svoja prošla osjećanja koja je zabilježio i poslao mi je na čitanje neke od svojih pjesama. Nakon prvog čitanja moja reakcija je bila pozitivna, ne samo na kvalitetu nego i na konstrukciju pojedinih pjesama. Kasnije mi je poslao i ostale pjesme koje su me isto tako prijatno oduševile. Kada sam sve to pročitao, shvatio sam zašto su mi se tako svidjele, a onda sam shvatio i nešto drugo. Pročitavši njegovu prvu knjigu „Plava vrata“, a onda i drugu, „Priče iz drevnih vremena“, jasnije sam doživio i razumio njegovu poeziju. I to naročito u „Plavim vratima“ gdje je opisao jedan značajan dio svog života, a pogotovo iz vremena kad je ovu poeziju pisao, tako da mi je lakše bilo shvatiti mnoge pjesme i dati im vremensku konotaciju.

Ova zbirka pjesama, „Pred Suncem“, podijeljena je na četiri djela i sve one imaju svoju draž, ljepotu i poruku koje nose, koje su ogledalo Zlatkovog unutrašnjeg stanja i osjećanja kroz koja je prolazio u periodu pisanja pjesama.

Prvi dio se zove: „Izgubio sam se u okolini“, u kome su svrstane pjesme koje se dotiču raznih tema i interesiranja autora. Putem njih autor nam pokazuje svoja viđenja nekih životnih situacija i problema s kojima se više-manje svi susrećemo tijekom našeg života, a koje u većini slučajeva zanemarujemo misleći da nas se ne tiču. Prvi dio, kao i sama zbirka, započinje jedinom dosad objavljenom pjesmom – „Kraj Sunca sjedim“. Ova pjesma je objavljena u lokalnom „Posavskom glasniku“ 1998. godine.

Drugi dio ima mističan naslov: „Etiolirani list“. Ovaj dio zbirke je upravo onakav kako smo navikli da budu radovi poznatih boemskih pjesnika, koji nam neke mistične ili nepoznate stvari ili dešavanja pokušavaju objasniti ili pak približiti da ih što bolje razumijemo, putem zanimljivih konstrukcija stihova.

Treći dio nosi naslov: „Rastrgan san“, a koji jasno prikazuje unutrašnje stanje autora kada se obraća svom napuštenom rodnom kraju, svom gradu, okolnim mjestima i svojoj otadžbini koju je morao napustiti ne svojom voljom. Dok sam čitao pjesme o Jošavi, Savi, Svilaju, Posavini, Odžaku i Bosni, tada sam shvatio Zlatkov pogled i riječi kada kaže da ide u Bosnu. Kad god ima malo vremena, on ide tamo gdje ga srce vuče, a na licu mu bude zadovoljni osmeh jer ne može on bez Bosne...

Četvrti dio se zove: „Pisati o ljubavi“. Kakav bi bio pjesnik, a da ne napiše poneku pjesmu posvećenu ljubavi, tom neizbježnom osjećaju koji nas prati tijekom cijeloga života. Nema tog stvorenja koje nije osjetilo draži, patnju tog božanskog stanja i zbog kojeg i svi mi postojimo. Tako, ni pjesnik ne može tek tako preći preko toga, a da se bar jednom ne osvrne na taj neizbježni osjećaj koji nas zna podignuti do neba, a isto tako baciti na zemlju. Upravo taj osjećaj u trenutcima kada su nam slomljena krila i kada smo pali na zemlju, kada smo potišteni i sami, pjesnici nam pokušavaju pomoći da shvatimo kako poslije kiše dolazi sunce. Da nije tih teških dana i da nema kiše, ova zemlja, a i mi, ne bi opstali i ne bi ništa naučili. Kako nam je potrebno sunce, isto tako ne možemo ni bez kiše.

Pored četiri navedena djela, postoji i jedan koji se zove: „Intermezzo – (ne)izbrisano“. Drago mi je što Zlatko nije izbrisao ove male bisere. Ljubitelj sam ovakvih kratkih stihova gdje s malo riječi pjesnik uspije da nam dočara ili objasni neke stvari. Rekao sam da je poezija jedan od

najtežih vidova izražavanja jer se putem nekoliko stihova dočara ono zbog čega su oni napisani. Zato, kad je poezija još kraća, a postigne isti efekt, onda ne preostaje ništa drugo nego jednostavno nakloniti se pjesniku.

To bi bio moj kratki osvrt na ovu zbirku pjesama od koje nisam mogao izdvojiti niti jednu pjesmu koja bi bila iznad drugih. Vjerujte mi da je teško jer sve su mi drage, svaka je na svoj način privlačna i ima svoju draž. Možda netko ne bude mog mišljenja, što je i normalno, ali tko je pročitao Zlatkove knjige „Plava vrata“ i „Priče iz drevnih vremena“, shvatit će što mislim.

Jedino što još mogu dodati je to da odemo na tavan ili podrum, otvorimo ormare ili stare odložene kutije i izvadimo nešto lijepo iz naftalina. Možda to „nešto“ drugima ništa ne znači, ali to su neka naša sjećanja na nešto lijepo ili manje lijepo, nebitno, to su naša sjećanja, naše vrijedne uspomene koje su nam pomogle u odrastanju i sazrijevanju. Vrijednost naftalina je ogromna i ne mjeri se u dolarima.

Zdenko Denny Korčanin

PRVI DIO

Izgubio sam se u okolici

Kraj Sunca sjedim

Kraj Sunca sjedim
i pišem ti pjesmu.

Izgubio sam se u okolici.
Začet je san.
Besana noć
i bezočan dan.

Nemam ti što reći.
A rekao bih.
Mnogo riječi je u meni,
a ipak sam tih.

Kraj Sunca sjedim
i pišem ti pjesmu.

Pomjerenja

Makni se
jer maknuti se možeš
u stranu.

Sjeti se
da tri riječi uvijek
u dvije stanu.

Osvijesti se
ne može se sve riješiti
u jednom danu.

Vidio sam

Vidio sam neodlučne, ali su oni odlučni
bili neodlučniji od njih.

Vidio sam siromašne, ali su oni bogati
bili siromašniji od njih.

Vidio sam grube, ali su oni nježni
bili grublji od njih.

Vidio sam vjernike, ali su oni nevjerni
bili vjerniji od njih.

Vidio sam, mnogo toga sam vidio,
i previše, da slijep bih bio.

Jesenjinu

Nemoj da ti tuga
razotkrije grudi
ti brezo što ti
pogled jezerom bludi

bolje da mi život
ispari u dúgi
nego da nožem
oduzme ga drugi

u mom domu
nitko me ne čeka
ni vjerna žena
ni postelja meka

na ovom rastanku
ti sa mnom budi
ti brezo što ti
pogled jezerom bludi.

Istino moja

Istino moja
ti me tako boliš
da te se odreknem
uporno me moliš

ali ja sam jedinka
usred polimernog spoja
i ništa od odricanja
istino moja.

Figure

Moje voštane ruke
i srce od pepela.

Kroz poljane tuge
i noćnu prašinu,
cvijet se provlači
u svoju čašicu.

Moje crvene noći
i ruža od papira.

Krošnje zelenih hrastova
vjetar jak posjećuje,
leprša se plahta
u kojoj cvijet spava.

Moj umorni san
i oči od kristala.

Pred suncem

Prostro sam se pred sunce
a poda mnom
podvila se trava

pun sam dvojbi i trojbi
a daleko tamo
još netko spava.

Duša kemetska

Duša mi je mirna...
kao da tiho spava
u dolini Nila
kao da oduvijek
tamo je bila.

Duša mi je tiha...
kao da još sni
kraj Sfinginih nogu
moleći za ljubav
Velikom se Bogu.

Egipatska slika

Tamo gdje nisam ja
tamo ni ti nisi,
stara egipatska slika
na žutom zidu visi...

promatram je i pitam se
što mi je činiti
jer tamo gdje nisam ja
tamo nisi ni ti.

Ne diraj mog kralja

Ne diraj mog kralja
sad dok spava
i dok Duatom putuje
barka mu plava

dok Horus ga vodi
nebeskim svodom
i bezbrižno plovi
mirnom vodom

duša mu je
besmrtna čarka
beskrajem plovi
njegova plava barka

Ne diraj mog kralja
nek miruje láva
drugim svijetom plovi,
pusti ga da spava.

Takt Zemlje

Takt Zemlje
osjećam
dok i Zemlja
mene osjeća
i dira...

a svud okolo
samo su sjene...

nema pitanja
nema odgovora
samo šutnja
posred cijelog
Svemira...

I biljke govore

I biljke govore, zar ne?
Ali mi im ne čujemo glas,
ne možemo biti dovoljno tihi
uslijed buke života.

I životinje govore, zar ne?
Ali mi im ne razumijemo govor,
nimalo se ne trudimo
da ih saslušamo.

I anđeli govore, zar ne?
Ali mi ih ne osjećamo,
u svojoj zaslijepljenosti
nemamo nimalo milosti.

Samo kad bi otvorili oči,
samo kad bi otvorili uši...
Sve bi vidjeli i sve bi čuli!

Haiku

Ne, to nije
haiku,
to krik je
skriven
u kriku

ne, to nije
haiku
kao što ni jarac
ne slič
biku.

Kad su posumnjali

Onda kad su posumnjali
da bi ih mogao odati
da bi ljudima mogao reći
kako su u zabludi
i istinu o svijetu im otkriti
tad su ga bogovi šćepali
i u tamnicu bacili,
a kako je rođen da vječno živi
osuđen je da boluje
da pati zbog istine...

Stradanja

Gotovo nitko
ne zna istinu
a ipak mnogi
za nju ginu

reklo bi se čovjek
neprekidno laže
o mnogočemu
što on to kaže

u ovom svijetu
stalnog previranja
jedina istina
su stradanja.

(Gdje mi je) glava

A ja ne znam gdje mi je glava
i ta glava
je li moja glava

znam samo da su mi ramena
poput kamena
čvrsta kao stijena.

Svijet

Sve su to laži, intrige,
život stvara vrtloge
nigdje nema istine

vladavina loših zakona
lažnih bogova i ikona
ispisuje sudbine.

Kad sve prođe

Kad sve prođe
iskre života odu
latice našeg cvijeta
padnu po podu

kad posljednja ruža
svoj miris izgubi
i zadnji ratnik
kad izdahne

tad će ostati
ono što smo stvorili
što smo ostavili
ovoj vječnosti

ove riječi će sjati
i nekad podsjećati
da nas je bilo
kad nas ne bude više.

Uhoda

Uhoda ukorak
sa mnom hoda

prijatelj nije
nije ni neprijatelj

uhoda, a moja krv
i moja voda.

Imam dušu djeteta

Imam dušu djeteta,
igraj se mojim očima.
Mašta mi je nadomak
srca,
pazi da se ne bi
izgubila.

Imam dušu djeteta,
ti si me prepoznala.
San mi je na
usnama,
dodirni ih nježno
ručicama.

...putuj sa mnom
kroz ljubav, kroz bol
mnoge nas luke
još čekaju.
Kao i nekad
još sam onaj plavi dječak
što prstima pokazuje zvijezde
i usput se osmjehne...

Nježnost mi je potrebna,
ljubav i pjesma.
Pored zdenca stojim
i gledam u dubinu,
jer daleko je,
daleko je...

I kad sam sretan
i kad u suzama
imam dušu djeteta.

Čovjek je čovjeku

Čovjek je čovjeku strah
i prijetnja
i sud
i zakletva...
svi smo mi podređeni
jedni drugima
ili drugi jednima.
Vječiti krug ljudskih
odnosa se nastavlja,
ništa se ne mijenja.

Bez ikoga

Sam sam, sam
i uz stotine.
Laž je, kažu,
put do istine.

U noći ostavljen
i bez ikoga.
U samoći osluškujem
jedino Boga.

I bez svega
dan je slijed.
Krećem dalje
kad bude red.

Moranin zdenac

Usred pustinje pronađoh
zaleđen zdenac
vila mi moja napravi
oko glave vijenac

sva moja glad u tren iščeznu
i žeđi nestade
cijelo mi tijelo zamru
disati prestade

usred pustinje Morana mi
rane iscijeli
jer srce mi njezin zagrljaj
čeznutljivo zaželi.

Poziv u Tartar

Pluton mi poslao na dar
jednu vizu za Tartar
moj put za Aheront
postao je ratni front

gonio me Levijatan
proгнаo čak i Satan
i ja pomislio sam tad
dovoljan mi je i Had.

Patuljasti klinčić

Htio sam biti velik
samo velik.
Pa da rastem
samo rastem.
Do neba da narastem.
Htio sam sresti Boga
i sve anđele svete,
htio sam upoznati
kozmos cijeli.
Htio sam biti velik
samo velik.
Ali Bog me je kaznio:
sve mi je dao
samo mi je veličinu
uskratio.

Prijetvoran

Nisam ne,
onaj koji mislim
da jesam;
čini mi se
sam sebi sam tijesan.

Ne, nisam
onakav kakvim se
svima činim;
to je zabluda
ja samo hinim.

$\sqrt[5]{\text{RAZUM}}$

5. korijen od razuma
sve čini od sebe
da me uzdrma.

5. korijen od razuma
znači da u mojoj glavi
nešto ne štima.

Dva naslova

Dva zaboravljena naslova
u ladici mog stola.

Sve su izraženije konture
mog lica,
olovka prelazi stranice,
čujem glas
ali mi ništa ne govori.
Kosa mi pada u oči
i noć će skoro...

Dva zaboravljena naslova
i moja sjećanja.

U grlu me stišće

U grlu me stišće Venera
dok Saturn šeće očima
i Jupiter mislima.
Merkur me tuče u trbuh,
Neptun u leđa,
jedino Pluton šuti.
Dok stojim na Zemlji
i promatram Mars
Uran mi još i dalje prijeti.

Što je tim rečeno

Pjesnik
Hm, kakav apsurd
kakva besmislica,
i kaže pjesnik
o, kakvog ljeta,
kakve nade,
a sad me
sve ovo snađe!

Pastir

Upravo ti koji kažeš da ne treba suditi, ti mi sudiš.
I onda, tko je u pravu?

Upravo ti koji mi daješ savjet, istoga se ne držiš.
I onda, kako postupiti?

I upravo tebi, koji kažeš da ti vjerujem,
uopće ne vjerujem.
Jer tamo gdje bi me ti odveo, tamo ne želim stići.

Plaze po meni

Plaze po meni
novonastali moljci
kao da sam
od putrescina

i onaj glas
što čujem u školjci
samo je zavijanje
zarobljenog plina.

Krivnja

Lako je kažiprstom
uprijeti u drugoga
i reći:
ti, ti, ti
ti si kriv
ali kako taj prst
okrenuti prema sebi
pa reći:
ja sam kriv.
Ti, vi, on, ona, oni
svi, svi, svi,
svi ste krivi
ali ja...
ja nikada.

Dođi do izražaja

Kihnuo sam.
Tišina se nastavila.

Dreknuo sam.
Pravili su se da me nisu čuli.

Kričao sam.
Odlazili su jedan po jedan.

Umro sam.
Došli su mi na sahranu!

Promašaji

Promašaji, promašaji
mene, draga, čine
promašaji...

Na umrlim stazama
put svoj
gradim

u zatvorenim spiljama
očajem se
hranim

na ispucalim usnama
zastale su
riječi

u zagaslom nebu
duša mi
vene...

Promašaji, promašaji
meni su prijatelji
promašaji...

Pola

Od života ostalo mi je pola
a i to pola
puno je bola

i što prešao sam kao da i nisam
i što imao sam kao da imao nisam

od života previše je i pola
kad je pola
puno bola.

Niodakle

Niodakle sam
i idem nikamo

pusti me samog
pusti me samo

da idem tamo...

Dani

Dani šute, a i ja
s njima
kao da mi
ne štima klima

ili me vjetar
više ne ljubi
ili me muče
moji zubi

uglavnom se šuti
i ja i dani
sve je kao ništa
kao i lani.

Sve je drugačije

Jutro je. Snijeg je
izljubio pragove.
Svjetlost je snovima
izbrisala tragove.

Zima je. Pahuljice.
Nemam snage biti.
Skriven sam od ljudi
i još ću se kriti.

Dolazi

Bar netko u susret dolazi
kroz tihi sat
da mi bude sestra
da mi bude brat

ili je to samo sjena
u mrtvoj noći
pa nitko ne dolazi
i neće mi doći.

Presuda

Pročitaj mi presudu
sude časni
dok još sam pijan
i trježnoća kasni

lakše ću podnijeti
kaznu što slijedi
dok još sam pijan
i živjeti vrijedi.

DRUGI DIO
Etiolirani list

Pismo bez adrese

Jer sam pismo
bez adrese,
poštar ne zna
kamo da me odnese

tko me šalje
i što se u meni krije
s tim nitko
upoznat nije

komu sam upućen
nitko da odgonetne
poštar ne zna
gdje da me metne

nejasno je sasvim
tko me šalje
ali u bunilu
putujem sve dalje

i jednom ću se
negdje zaustaviti
i netko će me
valjda otvoriti

jer sam pismo
bez ikakvog znaka
i nijemo putujem
ispod oblaka.

Kad umreš leptiru

Kad umreš, leptiru
ostavi mi svoja krila.

I njima ću poletjeti
kroz krajeve
koje si sanjao
o kojima si maštao
ali nisi pronašao.

Kad umreš, leptiru
ostavi mi svoja krila.

Kad život okrene

Kad život okrene
drugu stranu kovanice
kad od boli zaboje
sve tjelesne stanice

osjetit ćeš u grudima
zloslutne crne sjene...
drugu stranu kovanice
život kad okrene.

Uz note rijeke Save

Mjesec je sam
a i Sava sanja
drhtaji kukaca
probijaju noć

svud je tišina
i blagi muk
tek Sava šušti
svoj slatki zvuk.

Moj grad

Mirno spava moj grad
ne osjećam žeđ, glad
samo oči tvoje
dušu moju more

izgubljena, sama
u meni je tama
usne mi se boje
što da progovore.

Samo ponekad mi dođe

Samo ponekad mi dođe
nešto kao bol
i kao da mi netko na ranu
saspe slanu sol

tad me život utrne
i nikako da prođe
ali ne uvijek
samo ponekad mi dođe.

Život mi je snijeg

Moj život je snijeg
i bijel i mek
zamjetno dolazi
ali kratak mu je vijek

već prva zraka sunca
nježno ga ubija
i toplinom tjera
zemlju da ga upija.

Imao sam prijatelja

Imao sam prijatelja
čudnih stavova,
živio je daleko
u zemlji mašte i snova.

Jednog je dana došao
i rekao da odlazi
jer se na ovom svijetu
baš i ne snalazi.

Kao list

Spusti na me kist
nanesi lagano boje sloj

jer ovaj etiolirani list
u što sam izrastao
još smisao svoj
nije pronašao.

Kao roman

Život je kao roman
u nastavcima
i živi se
od poglavlja do poglavlja,

žudi se znati
sadržaj narednoga
i tako
sve do kraja.

Život je kao roman
uživaj u njemu
u svakoj riječi
u stihu svakom

dobro pamti
to što čitaš
jer povratka nema
na prethodnu stranicu.

Ne nudim ti ništa

Ne nudim ti ništa
čak ni ljubav
sjene me guraju
duboko u noć

fino ću leći
tek u zaborav
jer tuga nada mnom
ima moć.

Džepovi poderani

Džepovi poderani
kao i dani
kao i noći
kad moram poći

a sjene prošlosti
kao kosti
kao mišići
onda kad mi je ići.

Drugom stranom

Drugom stranom hodaju
stranci poput mene
oni izgubljeni
oni zaljubljeni

a drugom stranom
ceste su hladnije
tako hladne
gdje nigdje nije

tamo me nemoj pratiti
jer nećeš shvatiti
kakva je to vjera
što me tjera.

Sklapam ti oči

Sklapam ti oči, a misli mi pune bijega
kao da sam kažnjenik
a ti moja kolonija

sklapam oči u ovoj noći od snijega
kao da sam ranjenik
a ti moja leukemija.

Mladi vojnik

Mladi je vojnik
na straži zaspao
te kišovite noći
kad je rat započeo

i povratak kući
vojnik je sanjao
te noći na straži
kad je zaspao.

Naglavačke živim

Semafor desno
ja opet lijevo,
uvijek putem krivim
jer naglavačke živim.

Noću spavam
danju sanjam,
zvijezdama se divim
jer naglavačke živim.

Dolazim iz

Dolazim iz Nigdjezemske
s putovnicom bez vize
da nastanim se u ove
krajeve.

I sa sobom donosim
duh svog podneblja.
Kažu da ste i vi svi
otamo potekli
i da ćete se
jednog dana
tamo vratiti!

Kad hodam sam

Kada hodam sam
ovim paklom što ga zovem
pomislim da je sve
moglo biti sretnije,

ali čini se da je život
zapravo lutrija
događa se da netko gubi,
a netko dobiva.

Prerano

Možda je prerano govoriti o sebi
ako si još mlad
i pun ideja svih

kad ni sam ne razumiješ svijet
ni svoju glad
ni napisan stih.

Bježim od...

Jer bježim od sebe
jer bježim od tebe
moje znamenje
jest bježanje,

bježim jer znam da neću pobjeći
i znam da mi to neće pomoći,

bježim jer mi je tako suđeno
jer mi je srce na lutanja naviklo,

bježim kad ne mogu biti gdje si ti
i ne mogu pronaći gdje sam ja,

krik i mirisi jutra
još se ni sunce probudilo nije,
a već znam
danas će biti kao jučer
i isto će biti sutra

jer bježim od vremena
bježim od bježanja,
svaka moja stopa
prilično je nestvarna.

Kad praznina

Nedostaje mi mali dom
u ulici punoj cvijeća
što se više sjećam
ispunjava me praznina veća

nedostaju mi nježne riječi
da ugase moje jade
umirem od sjećanja
praznina mi prostore krade.

Ja sam umoran

Ja sam umoran,
a ti si daleko.

Plavi leptir
se igra
u mojim očima.

Suma mojih
razmišljanja
čista je ništica.

Ja sam umoran,
a ti si daleko.

Pakao i raj

Što je pakao, sad ću vam reći:
to je očaj
od svih očaja veći.

I što je raj, isto ću vam reći:
to je san
od svih snova veći.

Izlaz

Godinama pokušavam naći izlaz
ali jaz
sve je širi
i nemir u meni se ne miri

ostajem sam sa svojim sjenkama
na stazama
sve užim
s nemirom se i dalje družim.

Crno

U tami
sve je crno
ja, ti, svi
sve je crno

u tami
sve je tišina
ja, ti, svi
sve je tišina.

Ptica bez svog jata

Jer ja, ja sam ptica bez gnijezda
i bez jata
nema neba
koje me treba
jer ja, ja sam ptica bez krila
i bez nade
tuđi kljun
dušu mi krade.

Krvna osveta

Moj pradjed je ubio tvoga
pa je tvoj djed ubio pradjeda moga
onda je moj djed ubio tvog djeda
te je tvoj otac ubio moga djeda
pa je moj otac ubio tvoga
onda si ti ubio oca moga,
i sad je red na meni
da ja ubijem tebe...
a gdje je tu život,
lanac smrti sve je širi
svatko svakoga ubija
nitko ni s kim se ne miri...

Štakori

Vraćaju se štakori
nakon neuspjelog boja
u staru postaju,
gdje su dane dijelili
gdje su lumpovali
žderali i pili
gdje su živjeli
gdje su umirali,
kao pijanci usred kiše
iscrpljeni i poraženi
napokon su shvatili,
možda su uljezi
i možda čine štetu
al su valjda i zato
stvoreni na ovom
svijetu!

Umišljeni kraj

Ja sam kralj
sve je moje
svi mi služe
i svi me se boje

ono što je moje
to je samo moje
a moje je i ono
što misliš da je tvoje

ubij, Bože, druge
njih kazni
ja sam svet
oni su isprazni

ja sam kralj
sve mi pripada
bit će po mome
uvijek i sada

ja sam pravedan
zakon i sud
ne prijete mi nitko
ako nije lud.

Bar ludost

Kad me život slomi
napokon
znat će da ludostima
nisam bio sklon

tad ću htjeti da sam bar
jednom
neku ludost počinio
u životu svom.

Lovci i zec

Zec se u grmu skriva
dok šuljaju se tri lovca.
I sve se u glavi pita
jesu li ga uočili
i hoće li se neki metak
u njegovo tijelo zabosti.
I sve moli sile neba
da ga očuvaju
od ovih lovaca
što ga hvataju.
A onda dođe blaženi tren
kad lovci se pokupiše
i sve bi se dobro svršilo
da ga neki zalutali metak
nije pogodio.

Jabuka

U mom vrtu raste jabuka
plodom me je svojim otrovala.

A najboljom sam ju
hranom hranio,
iz vlastitih ruku
vitamine joj davao.

U mom vrtu raste jabuka
samo jedan plod je dala.

A brinuo sam se
mnogo o njoj,
i svakog dana
nju sam obilazio.

U mom vrtu raste jabuka
i ispod nje ležim ja.

Ne možeš

Ne možeš se podići, ako ne padneš.
Ne možeš se vratiti, ako ne odeš.
Ne možeš se popraviti, ako se ne pokvariš...

Jer sve ima svoje razloge.

Ne možeš se pronaći, ako se ne izgubiš.
Ne možeš se obrisati, ako se ne narišeš.
Ne možeš pobijediti, ako ne izgubiš.

Suprotnosti su jedna drugoj podloge.

Ničiji heroj

Kroz mali otvor dopire svjetlost
jedina radost oku mom
u ovoj tami, crnom mraku.
Nisam ničiji heroj
nikomu uzor
samo blijeda mrlja
sred crnila.

Razapinju me na istok, zapad,
pa na sjever, na jug
krvlju plaćam nezaduženi dug.
Nisam ničiji heroj
nikomu uzor
samo blijeda mrlja
sred mrtvila.

Tvoje krilce

Tvoje krilce, leptiru
nježno i meko
sasvim obično
i vedro neko,
tvoje krilce, leptiru
izaziva mi divljenje
kao da ono skriva
sve moje življenje,
hvala ti, hvala leptiru
što me posjećuješ
i u tišini toj
glas moj čuješ...

Vrijedna koja je ostala

Sjene prošlosti, krize i neredi,
na kraju svitanja
samo jedna vrijedna je ostala.

Ali ne znam, stvarno ne znam,
tko je ta jedna
koja je ostala...

Drugi rat

Doći će još jedan rat
da uništi i ono što ovaj nije,
a ja neću biti tu
jer mi je i ovaj previše

kad pušku budeš milovao
kao djevojku, neznani prijatelju
sjeti se da borci
zašto se bore - to ne znaju

u ono što su te uvjerali
jednom ćeš prestati vjerovati
ali prekasno, neznani,
dok Sunce zađe i čovjek ostari.

Opredjeljenje

Nijedan čovjek
nije glup za sebe
a ako je tko glup
on to smije biti
jer je čovjeku
slobodno se
svakako
opredijeliti.

Padajte snjegovi

Padajte snjegovi
kao što i ja padam
nemoćan sam prepreke
sam da svladam

padajte mi na dlan
padajte u oči
zvijezde ostavljaju trag
noćas mi je poći.

Krojač

Krojač me je
krivo iskrojio
i krivom me je
bojom obojio

davno sam mu
sve oprostio
za sve ovo
što mi je učinio.

Stojim u krivom redu

Stojim u krivom redu
na ulicama krivog grada
u sasvim krivoj zemlji
ispod krivog neba,

i moji krivi koraci
jedini su tragovi
koji me izdaju

dok nastojim
sve da zaboravim.

Stroga pravila

Stroga su me pravila
u red dovela,
rad i disciplina

izrastao sam
u Tvog vojnika
i slobodno se šećem

u krugu neprijatelja.

Vrijeme je

Putuju riječi, snaga ih nosi
lutamo krhki i potpuno bos
srce je moćno čini se da spava
i čvrsto drži ta vrata plava

zbunjujuće slike danima se vrte
oči su svagda u njih uprte

a jednom Sunce dođe
razbistre se vode
sve što mutno je
u zaborav ode...

Zato...
Odškrini plava vrata
početkom devetog sata...
Jer...

Vrijeme je... skupi hrabrosti
Vrijeme je... nove mladosti
Vrijeme je... nemoj zastati
Ne daj nikome da te odvrati...

Vrijeme je...
Nemoj odustati. Nemoj odustati!
(Srce slobodno je samo onda...
kad shvati)

Zatvor

Vraćam se u zatvor svoj
zatvor što ga zovem dom,
vraćam se zatvoru svom.

Tamo me nitko ne čeka
samo jedna soba prazna,
moja soba, moja kazna.

Cvijet pokraj ceste

Crveni cvijet pokraj ceste
promatra prolazak
ljudi
vremena
zraka.
Ali nitko da njega promatra.

Crveni cvijet pokraj ceste
sanja u sebi
o ljubavi
o svijetu
o ljepoti.
Ali nitko da njega sanja.

Mjesto pod Suncem

Svatko traži
svoje mjesto
pod Suncem,

a mnogi
i cijeli život
provedu

u traženju.

Pjesme stare i nove

Pjesme stare, pjesme nove
vidite li oči ove
ili se u vama miješaju boje
prognane duše moje,
pjesme stare, a i vi nove

zidovi vlažni, zidovi suhi
zar ste uistinu gluhi
ili znate sve
što su mi usne govorile,
zidovi vlažni, a i vi suhi

oblaci crni, oblaci bijeli
jeste li me buditi htjeli
ili je to tek tako bilo
jer vam se nije spilo,
oblaci crni, a i vi bijeli

pjesme stare, pjesme nove
srce vas ovo zove
da pogledate ruševine moje
kako dostojanstveno stoje,
pjesme stare, pjesme nove.

Život

Da je život lasta
letio bih k jugu
i ne bih mislio
na svoju tugu

da je život voda
tražio bih rijeku
da mi misli njome
bezbrižno teku...

ali je život tajna
u kovčeg zaključana
i nije iznutra
kao što je izvana.

Zov sna

prestale su molitve
utihnulo je more
sad me neki beskraj
u svoje zove snove

više nemam sna
ni sunce mi ne sja
lebdim u sjaju boja
i vodama beskraja

INTERMEZZO
(ne)izbrisanano

Pisano

Pisano i napisano
kasnije izbrisano

možda je netko prije
to isto prepisao
dok je taj isti možda
to i izbrisao

pisano i napisano
kasnije izbrisano.

Malo

Mi ne možemo mnogo,
ali možemo ovo malo
učiniti većim.

U trenu

U trenu, život dobije smisao,
a za još manje ga izgubi.
U trenu shvatim promjenu.

Kad treba šutjeti

Pametani, kažu, zna
kad treba šutjeti
jer bi jedino tako
oni koji ne razumiju,
mogli razumjeti.

San

Mladi pjesnik
od ljubavi umire
nikakvi poljupci
ne mogu da ga smire
nego samo jedna riječ
s vrelih usana
čiji čemer ispija.

Ja nisam ja

Ja nisam ja, ja sam čovjeka dva
jedan živi u meni, a drugi me prati
jedan me čini, a drugi govori
jedan umire u meni, a drugi ga gleda
ja nisam ja, ja sam čovjeka dva.

Nekako naopako

Bolje izvrnuto
nego naopako
al nije izvrnuto
ovo je baš tako
nekako naopako.

Mi imamo svoj

Mi imamo svoj
paralelni svijet
gdje svaki korak
kao da je let
gdje svaka misao
ima svoj smisao.

Moja je duša

Moja je duša
od papira,
lako se pocijepa.

Ne diraj mi
dušu, ne diraj
svojim prstima.

Rat u očima mog vojnika

Rat je igra u kojoj se gubi,
igra bez povratka,
u kojoj su mali ljudi figure
kad jednom odu
da se više ne vrate.

Zavareni spoj

Postao sam
samo zavareni spoj.
Lijepili su me
gdje su me lomili.
I ostao sam
samo zavareni spoj.

Kad bi bol imala cijenu

Kad bi bol imala cijenu
bio bih među najbogatijim,
među najuglednijim...
...ali sam ja
samo jedan mali tračak svjetlosti
kojeg oko ne vidi.

Tri prijatelja

Ironija, cinizam, arogancija
tri su prijatelja.
Ponekad se i ja
skompam s njima.
Svačemu su me naučila
ta tri prijatelja.

Znati

Smijem se
iako sam
za plakati

pitam se
to što znam
vrijedi li znati.

Odlazim...

Odlazim
samo da bih se vraćao
znam da je glupo
ali je tako

griješim
kako bih plaćao
i to vrlo skupo
nije to lako.

Micela

Skupljam se kao micela
malo hidrofilan
malo hidrofoban

a kažu da najbitnije je
uvijek biti
jednako podoban.

Pitanje

Kakav bi to
život bio
bez stresa?
Kakav?
I bez
imalo bijesa...

Priča ta

Laje pas na mene
lajem ja na psa
i to je priča ta.

Budućnosti

Budućnosti
puna si gluposti
za sebe
za mene
i za sve,
ali to tako
ne ide.
Zaista ne.

Na kraju asfalta

Na kraju asfalta
jedna kućica
i ulica završava.
A poslije asfalta
samo šuma zelena
i druga priča.

Možda je Sava

Nešto u meni
još negdje
otkucava....

šumi voda,
teče rijeka,
možda je Sava...

Očima djeteta

Život u punini
život je u praznini.
Kad se gleda naopačke
ispravno se vidi.
Očima djeteta
vidi se nevidljivo.

Na vrhu piramide

Penjem se prema vrhu piramide
nitko me ne može pratiti.
Govorim strane riječi,
nitko me
ne može shvatiti.
Na vrhu piramide,
mirno ću sjediti.
Na mom putu
nitko me
ne može slijediti.

Ukrivo

Ako si svjetiljka,
nemaš potrebe suditi tami.
Od silnog prava,
otišli smo ukrivo...

Ono što jest ili nije

Možda ne vidimo ono što jest,
nego vidimo
ono što nije...

Odgovori i pitanja

U sebi vidim samo pitanja.
A gdje su odgovori?
Ne leže li u pitanjima?

Nisam li ja odgovor
sam sebi?

Pričamo šutnjom

Pričamo šutnjom,
dok pogledi lutaju
blizinama...
odgovor je tu...
nije u daljinama.

Ispravno i pogrešno

Štogaod odlučiš...
i ispravno je i pogrešno
istovremeno.
Nema preispitivanja.
Samo sudbina.

Odinistički misterij

Tamo gdje vrela zrak Muspella
dotiče hladni zrak Niflheima,
gdje budan sanja Odin
pod nebom vikinških ratnika,
tamo moj je mač...

Izlaz iz labirinta

Izlaz je tamo gdje je i ulaz.
Najlakši izlaz iz labirinta života
jest kroz njegove zidove.
To je ujedno i najteži put.
Jer gore je dolje i dolje je gore.

Zakon

Vrlo jednostavan zakon vlada:
što ti činiš drugome,
tebi se to isto čini.
Ne možeš živjeti u laži,
a govoriti o istini.

Putom

Ideš putom, i padaš na njemu.
Neka padaš, bitno je da ideš...
Jer ako ne ideš, nećeš stići.
A kada padneš,
netko će te podići.

Niotkuda

Dolazim niotkuda.
Da bih otišao nikamo.
U tom ništavilu ničega
pronazim nešto.
Da bih to isto izgubio.
Tek kad pronađem
tad izgubim
u ovom svijetu suprotnosti.
Šutim i slutim.

Jednota

Sve je povezano u Svemiru.
I ono što je daleko, blizu je.
I ono što nevidljivo je,
očituje se u vidljivome.
Kad čovjek dobro pogleda sebe,
znat će da je u svemu,
i sve da je u njemu.
Svi smo mi fragmenti jedne slike,
svi mi postojimo jedni u drugima.

Padam u vis

Padam u vis...
Gledaj ovaj niz
dok se penješ u dol...
nauči me pratiti
i znat ćeš što je bol...

TREĆI DIO
Rastrgan san

Bosanskom stranom ulice

Kad šetam bosanskom
stranom ulice

sunce grane na nebu
i obasja mi lice...

samo bosanskom
stranom ulice.

Čovjek bez domovine

Čovjek bez domovine
uvijek je u iščekivanju
uvijek vidi drugu priču
u istom nekom zbivanju

s druge strane ulice
doživljava svijet danju
jer bez domovine živi
uvijek u iščekivanju.

Posavina

Na ušću Sutle u Savu
bacali smo kamenčiće
po šumama Slavonije
tražili smo zvončiće

ali Posavine
nigdje Posavine

na ulicama Zagreba
provodili smo zore
s obala Jadrana
promatrali smo more

ali Posavine
nigdje Posavine.

Kao ti...

Posavino, pusta i prazna
ti si kao i ja,
đavo ti je grudi spržio,
a vjerni anđeo te pronevjerio,
ti si kao i ja!

Ne žele te čuti
ni pomisliti na te ne žele,
rijeka tvog života
smrtnim vodama je ispunjena;

Moja Posavino,
ti si kao i ja
razorena, napuštena, izdana
tvoje žile su raznijeli
i tvoje korijenje počupali.
Ti si kao i ja.

Jošava

Utihnula je Jošava
tu u njedrima mojim
pogleda se njenog
još uvijek bojim

a kad zažubori
srce bi da stane
od valova njenih
ljudi me ne brane

i kad me raznježi
pa suza niz lice kane
tek tad drugi vide
moje otvorene rane

utihnula je Jošava
tu u meni negdje
i nosi me nekuda
a ja ne znam gdje.

Od Jošave do Svilaja

Što ti znači moje srce
od Jošave do Svilaja
kotači se žurno okreću
smrt je zadnja postaja

samo gola riječ ostaje
negdje u oku Odžaka
svoje putove prelazim
bez ijednog koraka

što ti znači moja tišina
i blijedi trag na usnama
kotači se žurno okreću
odvoze me daljinama

a negdje na putu tom
od Jošave do Svilaja
teški teret u mislima
smrt je zadnja postaja.

Na grudi prislonjena

Slatko djetinjstvo
i stara Jošava
usnula je golubica
što u meni spava

sve se mijenja
prati svoj tijek
neke nove priče
pričat će novi vijek

a to što postojalo je
kao da više nema
i tko zna što još
život novoga sprema

ali ostat će u srcu
djetinjstvo, dragi ljudi,
i Jošava u cvatu
prislonjena mi na grudi.

Svilaj

Ne pitaj me za početak
ni za svijeta kraj
rastao sam i odrastao
i u meni Svilaj

ljeta prolaze uz Savu
tiho se voda šeće
ali nijedan trag o meni
ostaviti neće

kao i putova znak
što vode u raj
u mom srcu uvijek
bit će Svilaj.

Posavac

Gdje je vrt tvoj
gdje su zvijezde što noćas su ti sjale
gdje je tvoj cvijet
nevin, bijel, neubran
gdje je tvoj san
neodsanjao, odlutao, sav nemiran...

Još osjećam one mirise
što cvjetovi tvoji nuđahu
kad sam živio u ljepoti dana

možda se samo nebo spustilo
kad me je podsjetilo
na vrt dubokih snova...

I sad u samoći
dok dane brojim
mislim o vrtu tom
koji je postojao i tiho nestao,
požalio sam jedno:
što mene sa sobom nije poveo!

Nakon

Povratak s bojišta
i ništa, ništa, ništa,
pored srušenih kuća
želja goruća,
i ništa, ništa, ništa.

Povratak na ognjišta
i ništa, ništa, ništa,
usred nestalih krovova
samo čežnja nova,
i ništa, ništa, ništa.

Posavina je moja kolijevka

Posavina je moja kolijevka
koja mi je u ranim godinama
miran san omogućila...

Posavina je moja sudbina
i prati me u životu, u pjesmama
dijeli ovu bol u grudima...

Posavina je moja zakletva
u tragu mojeg disanja
u slovu moga pisanja...

Obronci Vučjaka

Jesi li se penjala
obroncima Vučjaka
i s njegovih balkona
jesi li promatrala
kako prostire se
GRAD u dolini...

Kao mali dječak
često sam lutao
njegovim šutljivim
šumama i livadama,
mirisao cvijeće
njegovih proljeća.

Volio sam grane,
njegove predivne grane
i krila kojima me je
nosio posred svijeta
i pokazivao mi
GRAD u dolini...

Vratio sam se u kraj stari

Vratio sam se u kraj stari
gdje sam djetinjstvo proveo
gdje sam se prvi put zaljubio,
vratio sam se,
bilo je neopisivo
kad sam stupio na prag
svoje kuće stare

zamišljeno mi misli putuju...
u stvarnosti se zbilo
ono što je srce snilo
kući da se vrati
sreća da ga prati
da me dočekaju živi
moj otac i moja mati.

Plava knjiga

Kao da sam otvorio knjigu,
neku plavu knjigu,
i listao njene stranice
dok je Bosna tiho šumila
na svom putu do sjevera.

I šumi Bosna, tiho šumi.
A ipak govori.

I šapuće Bosna najljepše priče o prošlosti
koja se utkala u njene vode.
Nadahnula me
svojim prelijepim pričama,
blaženim šapatima.

Teče Bosna, teče do sjevera.

Mislili su (Odžak)

Mislili su nas slomiti
dušu nam istrgnuti,
pokušali su nas ubiti
ali nisu uspjeli

učinili su sve
što su mogli i htjeli
ali nisu nas
slomili ni pokorili

u njihovom je sjećanju
ostala ružna uspomena
njihov vječni poraz
zove se Odžak.

Hodam cestama

Hodam cestama
od života umoran
kraj srušenih kuća
rosim vlažne oči...

Dom je moj sad
gomila smeća samo
i narod moj izgubljeni
luta mrakom...

Hladne ulice zagrebačke

Hladne ulice zagrebačke
i jesen pred vratima.
Hladnoća dušu smrzava.
Nijedna topla riječ,
nijedna čvrsta šaka
ni nekoga da razumije.

Iz Posavine donesoh
dvije knjige i odjeću na sebi.
Zbog koga sam otišao
zbog koga dom izgubio?
Tko me je otjerao
za što iskoristio?

Sve što sam imao
više nemam,
koga sam poznavao...
sve je nestalo.
Glava mi je prepuna otrova
osuđena na lutanja.

Hladne ulice zagrebačke
i jesen na vratima.
U srcu mom Posavina
i samo Posavina,
razorena, napuštena
sama sebe u lice gleda.

Ne bi Posavina

Ne bi Posavina krenula spit
da je znala da se iz tog sna
neće probudit

ne bi krenula nit se okrenula
budna bi ostala
i ne bi pala.

San Posavaca

Jedne je godine
 bio san
tako nježan i drag
rođen u tisućama
 Posavaca.

Svi su Posavci
isto sanjali
istom se nadali
u isto su vjerovali
za isto se borili.

Ali svi oni sad
 nekako se
drugačije zovu
nježan im je san
 sav rastrgan.

Sve se plaća

Ubili su Posavinu, oče
k'o bolesnu kravu
k'o zaraženu vodu
ubili su je, majko
eno lijes joj pripremaju
i pokopat će ju, bako
negdje daleko
da nitko nikad ne sazna
kako je postojala,
ubili su je, djede
k'o nevinu dječicu
k'o nedužnog pastira
srce su joj izvadili
i rukama ga raspačali
i nisu joj dali
nisu dali da diše...
Posavine više nema
nema je, brate
nema je, sestro
i grdno se varaju
ako misle
da ćemo im se svetiti,
neka taj račun
drugi plaća
kad nas izdaše
i vlastita braća,
ali, sve se vraća,
sve se vraća...

Savo, teći pravo

Savo, samo teći pravo.
I ja ću za tobom.
Mutna vodo, šumi.
Samo šumi.
I ja ću s tobom.

Jer Savo, nebo
kao da je plavo.
Kao boja tvog dodira.
Teci Savo, samo teći.
I ja ću za tobom.

Sutra, majko, kad me...

Sutra, majko, kad me
pođeš buditi iz postelje,
mene, majko, nećeš naći.
Gorke će te suze ispuniti
kojima ćeš me oplakati,
i kroz plač ćeš pomisliti
kako je trebalo biti.

U mislima, majko
vidjet ćeš mene i slike
koje se nikad nisu zbile.
Vidjet ćeš kako sam
djevojku sebi našao
i s njom sretan bio,
kako sam se ludo zaljubio.
Pa se onda oženio
divnu obitelj saznao,
vidjet ćeš svoje unuke
moje nerođene kćeri i sinove.

Sanjat ćeš, majko
kako sretan sam i zdrav
i uspješno hodim svoj put.
Djetinjstvo moje
u očima će ti osvanuti
svih mojih pokreta
ti ćeš se sjetiti.
Kad bio sam mali i rastao
u čovjeka snažnog stasao,

ali pogled na mom licu
nećeš moći naći.

I vidjet ćeš me, majko
u vojnoj uniformi
kako drugima stječem slavu.
I vidjet ćeš
kako te ostavljam
i crnu zemlju koju gazih
za majku uzimam...

Balada o dva ratnika

Dva vojnika na suprotnim stranama
s puškama u rukama, jedan protiv drugoga,
oba nevina, mlada, još nedozrela,
na pragu života, a na kraju svitanja.
Šuma golema, puna hrastova, prostrana livada
i sunce kojemu se više nitko ne raduje.
Čemu da ih budi? Što da ih grije?
Jedan će zaglaviti, jedan će glavu izgubiti.

Ni smrt više nije teška, trenuci kao milovanja sablasti,
samo da ovo zlo jednom prestane!
Koji noćas neće sniti? Kojemu će metak oči izbiti?
Vlažna rosa nailazi preko čela,
oči tmurne, put krvava,
hici u blizini tek su obična zvonjava
glazba od koje tijelo više ne podrhtava.
Ovo nije moj rat, a ipak zbog njega glavu gubim.

Dva vojnika, tobože neprijatelji,
promatraju jedan drugoga,
surova jesen reže gladne prste,
misli tmurne ko najcrnja noć,
zebnja kao paučina okupila se oko srca.
Oba sa strahom u očima, posljednjim trenucima,
kroz šutnju zaboravljaju jesen
i hladnu nadolazeću zimu.
Tek metak progovori kad jednog od njih pogodi.
Ovo nije moj rat, ne želim sudjelovati!

Još su dvojica, jedan živa spodoba
drugi hrpa mrtvog tkiva...
I dugo su navirale čovječje suze
nad mrtvim tijelom ratnika.
Plakao je junak, plakao nad svojim drugom
s kojim je još jučer isto piće pio
s kojim je još jučer djevojke osvajao
s kojim je još jučer o Isusu pričao
s kojim se još jučer radovao.
A danas ga je ubio. U ratu koji nije njegov.

Sad na rukama nosi druga svog i proklinje rat.
Sutra neće ništa biti isto jer nema čovjeka
s kojim se radovao
s kojim je svijet promatrao
s kojim je školu završio.
A kroz grudi bol velika razbija moć života:
Ovo nije moj rat, ovo nije moja krv.
Ovo nije moj dan, ovo nije moje vrijeme.
Sve je nestalo, sve zamrlo, sve je uništeno
onog trena kad sam pušku uzeo.

Moja mahala

Moja mahala se ne zaboravlja
ni poslije teških ratova
iako su na mom licu tisuće tragova
od grebanja noktima.

Sjećam se starog fakira
s fesom na glavi
ponekad čak i s handžarom za pasom
kako je svakog petka
hodio na pazar
da bi prislušiv'o
raju dok pričaše.

Preko puta je stanovao
jedan častan hadžija
koji je često pričao
o dženetu i o svom hadžiluku
zbog čega se promijenio
i svakim danom učio
kako plemenitiji biti.

Tako sam jednog dana čuo
kako se neki mujezin odmetnuo
i samog Iblisa potražio.
Bilo mu je dosta šerijata
i svih obaveza,
te od tad rat zavlada.

I džehenem je za njega
predobar bio

koliko je zla nanio.
Okomio se na muslimane
rušio je džamije
i samom Alahu se usprotivio.

Uznemirena raja je pomislila
da je u pitanju džihad
i latila se oružja,
pa se moja mahala
ubrzo pretvorila
u varoš ratnika.

A rat je završio
kad je mujezin poginuo
ali mu nitko ne htjede
na dženzazu doći
i sam hodža ga je
ostavio mrtvog u polju.

Sad u mojoj mahali nema života
zlo je sve razorilo,
raja se raselila
negdje drugdje Bajram slavi
i suzdržava se od uživanja
za vrijeme ramazanskog posta.

Znam da je moja mahala mrtva
i izgrebana poput mog lica
ali se ne zaboravlja koliko je značila
i koliko je lijepa bila.

U Bosanskoj Posavini

Beskrajna noć u Bosanskoj Posavini
dok svijeća dogorijeva.
Nemiri nebom ore,
grmi, kiši, sijeva...

Posavina, pusta i prazna
Posavina, život moj, moja kazna

Snijeg je prekrrio oranice
steglo je, hladnoća posvud
a ja sretan, pjevušim,
ne marim za stud.

Posavina, prazna i pusta
Posavina, moje oči, moja usta

Kad prelomi se sve,
dođu dani fini...
a ja slatko snim
samo u Posavini.

Posavina, kao pčela roj
Posavina, moja kazna, život moj.

Bosna

Od sna Bosna
satkana i rastkana
sastavljena i rastavljena
kao na križu
razapeta

iz sna Bosna
kao suza rosna
izubijana i povijena
naočigled
svijeta...

ČETVRTI DIO
Pisati o ljubavi

Pisati o ljubavi

Najljepše je pisati
o ljubavi.

Politike se smjenjuju
povijesti ispravljaju
mišljenja mijenjaju.

Pobjede se zaboravljaju
strasti smiruju
znanosti nadograđuju.

Najljepše je pisati
o ljubavi.

Vječiti gost

Ja sam vječiti gost
nekih čudnih krajeva,

a ti si nepozvana gošća.

Možda sam baš tebe tražio
kroz sva ova stoljeća.

Komadić duše

Otrgla si od svog srca
jedan komadić sunca
ti za mene

i dok ti ovo pišem
potajno sada dišem
ja za tebe.

Moj je jedini grijeh

Moj je jedini grijeh
što zavoljeh tebe,
sve što naumim
sve što zamislim
sve što učinim
to je zato što te volim.

Moj je jedini grijeh
što volim samo tebe,
možda ne bih lutao
možda ne bih sanjao
možda ne bih patio
da te nisam zavolio.

Zatvori oči

Zatvori oči
da poljubim ti dah
priznajem ti
i mene je strah

dopusti mi
da u tebi se izgubim
ako time što gubiš
i ja gubim.

Sjećanja su ostala

Sjećanja su ostala
kao znak vjernosti
ponekad u samoći
razmišljam o ljubavi

i rosom me bude
rasvjetljujući tamu
da ljubav u meni
ne ostave samu.

Prate me zvijezde

Prate me zvijezde
i moji drugovi
na mom srcu
tvoji su tragovi

diraju me snovi
i bijeli oblaci
u mom hodu
tvoji su koraci.

Sve drage slike

Sve drage slike
što u meni postoje
sve što je u meni
sve je tvoje

sve drage riječi
još u meni stoje
sve što imam
sve je tvoje.

Ne zovi me imenom

Ne budi mi nade
skloni svoje lice
vidiš što mi rade
tvoje oči, putnice

ne zovi me imenom
ne kidaj mi latice
da ne doživim slom
jer trnem, putnice.

Ružin trn

Tvoj pogled kao pogled Meduze
sve što imah ti mi uze
donese mi nesreće trag
kao da te meni donio vrag

došla si sa zvijezdom nesretnom
u ruci s jabukom Eridinom
mudre oči nemam u glavi
sve oko mene ti u crno zavi

tvoj pogled kao pogled Meduze
donese mi samo suze
krenuo bih i na svijeta kraj
kad bih znao put taj.

Ti

Ti si kamen o koji se spotičem
zbog tebe padam
zbog tebe se podižem

ti si zvijezda koje se sjetim
zbog tebe tamnim
zbog tebe svijetlim

i evo kako mi izgleda svemir:
ti si moje smirenje
ti si moj nemir.

Valovi

Korpuskularna me priroda
tako umara
i lagano me uništava
ali valovi,
valovi ...

Na usnama je
ona ostala
i nečujno me ubija
ali valovi
valovi ...

Ti si mi kao...

Ti si mi kao
metak u grudima,
nema sunca
samo mjesečina

ti si mi kao
srčana aneurizma,
lutam bez imena
pokraj ponora

ti si mi kao
neprežaljena sjena,
i bilo bi dobro
da u meni te nema.

Moje si oči

Ti si moje oči
u sate kad ne vidim
kuda idem
što činim

a to je često
ti sati nemili
da te nema
teški bi bili.

Satima da te gledam

Satima da te gledam
i nikom, nikom da te ne dam...

činiš me da se smijem
i kad to ne smijem
kad od radosti skačem
istovremeno da plačem

činiš me da se radujem
i kad zbog toga strahujem
a te slatke kvante mi snage
darivaju tvoje oči drage

ponekad i priznati me je sram
jer satima bih da te gledam.

Tiha ulica

Tiha ulica
bešumno korača,
a ti i ja
k'o ratnika dva.

Mjesec se skriva
od naših koraka,
a tiha ulica
sve o nama zna.

Nefertiti

Nefertiti, Nefertiti
u meni trebala bi biti
ti, kraljice ljepote
što uzimaš mi živote
jedan po jedan...

Nefertiti, Nefertiti
nikad neću prestat sniti
taj beskraj ljubavi
što u meni boravi
dan po dan...

Ne znam ti ime

Ne znam ti ime, putnice,
prelijepa putnice

a s tobom bih sve do sjevera
u te daljine
a s tobom bih sve do neba
u te visine

ali ne znam, putnice,
ni ime ti ne znam.

Mojoj Prozerpini

Uvijek zaboravim taj dan
kad je tvoj rođendan
i ti se naljutiš

a da si mi sve na svijetu
moj smisao na planetu
ni ne slutiš.

Iz srca mi izranja

Iz srca mi izranja
ljepotica.
Ne znam joj ime.

Ne znam za druge poglede
osim njene,
ne znam za druge dodire
osim njene,
ne znam za druge osmijehe
osim njene.

U srcu mi živi
ljepotica.
Ne znam joj ime.

Kamene oči

Njene kamene oči
i slatkasti pogled...

bio bih glup i lud bih bio
kad ne bih primijetio
u grudima svojim nered.

Poljubac anđela

Te tvoje usne,
okusa meda,
ljubio bih anđele
čak i preko reda

usnuo bih tiho
na rukama tvojim
ni umrijeti kraj tebe
ja se ne bojim...

Ispucale su mi usne

Ispucale su mi usne
kao kore
oguljene naranče.

Ispucale
jer nikog nisu ljubile,
ispucale
jer nikog nisu doticale,
ispucale
jer nikog nisu milovale.

I sad moje usne
lijeka traže
žed da prestane.

Ostalo je samo

Ostalo je samo zbogom
hladno zbogom
i jedna istina
da nisam više s tobom.

Ostala je samo za kraj
suza malena
i jedna zvjezdica
što lagano se gasi u očima.

Ne isplati se

Sam ostajem
i prestajem
zavaravati se

uspio sam shvatiti
za tobom patiti

ne isplati se.

Tvoj drug

Bio sam tvoj drug
bio jednom ujesen
kad sam tih dana
bio tobom zanesen

a onda jednog dana
onako pred zimu
nekako je zasniježilo
i promijenili smo klimu...

Ponesi me na jug

Ptičice moja snena
ponesi me na jug
u ovom zlu vremenu
još samo ti si drug

daruj mi nježnost
i sigurnost krilima
ponesi me na jug
gdje još ljubavi ima.

Bakrene cijevi

Bakrene cijevi crvene
i kišnica što niz krov curi...

rekla si da me voliš

bakrene cijevi crvene
i signali ljubavi u mojoj glavi...

bakrene, bakrene cijevi crvene.

Skrivam te

Skrivam te
i od sebe samog
skrivam, a volim
kad tako hoće Bog

pobjegao bih
daleko od sebe
samo da ne mislim
na tebe.

Riječi za tebe

Trudim se naći riječi
tebi za dušu,
samo tebi

a zauzvrat, čini se,
od tebe ništa
dobio ne bi'.

Imao je smisao

Jednom je ovaj život
imao smisao
tad kad sam
za tebe disao

ali priču je tu
Bog izbrisao
i nešto sasvim drugo
On je napisao.

U pijesku

Prstima crtam znakove u pijesku
kojeg vjetar raznosi
na sve strane
ostavljajući priču nenapisanu...

srcem šaljem signale
koji nestaju u daljini
i gube se bestraga
ostavljajući priču neispričanu.

Ime

Znam tvoje tajno ime...
i na koga misliš dok sanjaš...
znam tvoje korake u noći
i pred kim se na cesti sklanjaš...

ne skrivaj svoje oči od mene
jer tvoj me pogled smiruje...
dopusti da moje ti srce
svoju tajnu daruje...

Pripadam

Tihe vode ljubavi
mislina mi se prelijevaju...
tvoji poljupci, najljepši poljupci,
put su mi kamo ići...

snažni osjećaji pripadnosti,
tu u grudima kuckaju...
tvoji dodiri, vrela dodiri,
zauvijek me osvajaju...

dopusti mi da ljubim
tvoje usne od meda,
u životu su one
sve što mi treba...

Neodlučna

Poljubac ti je
kao voće
ali neodlučan
ne zna što hoće

osmijeh ti je
cvijetak zreli
ali bez mirisa
ne zna što želi.

Moja travko

Više mi nećeš uputiti
ni obično zdravo
oblaci se kotrljaju nebom
moja zelena travo

uvijek sam bio ništa
uvijek prijezira vrijedan
ti si voljela mnoge,
a ja bijah samo jedan.

Isti san

Sve bih dao još jednom
da u zagrljaju tvom
dočekam novi dan

grliš me, ljubiš me...
to uvijek je bio
samo isti san.

Kako živjeti se mora

Čemu moji koraci
tiho u noći...
idem ti,
a ne mogu doći...

Postavljaš mi pitanja,
ja bez odgovora...
samo živim
kako živjeti se mora...

Slutnja

Tebe sam upitao
jednog ranog jutra
što će s nama
biti, draga, sutra;

šutjela si skromno
i ja sam šutio
što se zbiva u tebi
samo sam slutio.

Ljubavni trokuti

Ona je voljela njega,
ti si volio nju,
a on je volio neku drugu
koja je voljela tebe.
Kako gorka istina bijaše.
Ti si mrzio njega
i on je mrzio tebe.
Onda se upleo netko treći
za kojim su
obje poludjele.
A ti i on postali ste
najbolji prijatelji.

Blizu

Nisam ti blizu
to su samo
otisci iluzija

nisi mi blizu
to je samo
halucinacija.

Sanjati

Želim voljeti
ali kako voljeti
u ovom svijetu
bez ljubavi

i želim sanjati
duboko sanjati
možda ću tako
ljubav pronaći.

Šutim

Šutjeti si znala samo tada
i ja koji katkad šutim
šutim i sada

i sve bih samo rekao nešto
ali ne znam kako
i ne znam što.

Ljubio sam te, ludo

Ljubio sam te, ludo
ljubio
sve dok i ja
nisam poludio

a onda sam shvatio,
ludo,
da te nikad
nisam ni volio.

Nepoznata

Ti nepoznata djevo
nisam ja
ni desno ni lijevo
nego upravo sam kren'o
u suton snova svojih
nisam ja
ni anđeo ni vrag
nego samo očaran postadoh
tim tragom tvojim
što i moj je postao trag.

Većinu suza

Većinu suza
tebi dugujem.
Kore od naranče
razbacane po podu.
Papiri u bilježnici
neuredni i zgužvani.
Prašina po zidu
pleše valcer.
Većinu suza
tebi dugujem.

Nova pjesma Silviji

Silvijo, sjećaš li se
Onih dana
Kad smo plakali zajedno
Dok su ptice na naše
Prozore slijetale
Pjevušeći nam pjesme najljepše?

Znam, kroz plač si govorila
Riječi tvoje su preklinjale
One prekrasne trenutke
Kad si privijena na moje grudi
Lijepe snove snila.
Slušala si
Kako glas noći
Tiho se šulja
Do naših prozora.

Slušao sam divan tvoj glas
I riječi nevine.
Srce me zaboljelo.
Bila je prekrasna
Ta svibanjska večer.
I moje su misli lutale
Lagano se u tvoje snove uvukle
Da zajedno putuju
Beskrajnim svjetovima ljepote.
Nježno si mi šaptala
Da procvast će cvjetovi
Naše mladosti

U našem vrtu
Skupa ćemo ih brati.

U grudima je mojim vatra zasjala
Šapatom si me prožela
I tiho uvukla
U tajne ljubavi.
Rana si moja nepreboljena.
Vjerovao sam kao i ti
Snovi su izgledali tako živi
Čari naše mladosti.
A ti si otišla
Sudbina mi te je uzela
Snove nam je ukrala.

Voljeli smo se, Silvijo moja
Sjećam se onih naših dana
Ispod krovova
Dok je hladna kiša padala
I kvasila nam tijela umorna.
Ti si se nadala
I ja sam živio u nadi s tobom.
Tad je sve izgledalo drugačije
I svijet i snovi
Oboje smo vjerovali.

A nakon onih dana, Silvijo moja
Ti si otišla
Sudba te je u drugi svijet povela
Smrt mi te je uzela.
Bila si mlada
Cvijet moje radosti
Koji nikad procvao nije.

Još sjedim na onom našem balkonu
I sanjam draga
Sav umoran od života.
U meni su snovi prošli
Kad smo zajedno sanjali
Ti i ja
Kraj ovih prozora.
Sad sanjam tebe
I slatke tvoje zjenice
Kad su usred noći
Tvoje okice
Poput bisera sjale.

Mirisi jorgovana
Podsjećaju me na tvoje šaptaje
I riječi nježne
Što su me vodile.
Znam da bi mi se javila
Kad bi mogla
Da bi ustala
I krenula sa mnom
Putem naših snova.
Al su naši snovi uginuli
Istina nas je drugačije gledala
Nade nam je okovala
Grobnice pripravila.
A mi smo sanjali, puni mladosti
Puni ljubavi.

Mjesec je nag

Jesi li vidjela mjesec je nag
svojom sferom čudno blista
ispod sebe rasprostro sag
da ne ublati sebe čista

Jesi li znala mjesec se mlad
doteturao tiho pred naš prag
i dok mirno spava grad
stanovnik mu je svaki drag

Jesi li vidjela da mjesec je žut
pikrao se nečujno do nas
da razvedri naš obraz ljut
i promijeni boje nam glas

Jesi li osjetila da mjesec je tu
ugnijezdio se među nama
u svom starom kaputu
i starim svojim postolama.

Kraj Sunca sjedio

Dobro je što sam
kraj Sunca sjedio
jer da nisam sjedio
ne bih te upoznao

tebe, kojoj sam
sve pjesme pisao
tebe, za koju sam
kraj Sunca disao.

O AUTORU

Zlatko Grgić rođen je 1976. godine u Gradačcu. Djetinjstvo provodi u Odžaku, u Bosanskoj Posavini. Tijekom ratne 1992. godine seli se u okolicu Zagreba, a od 1995. trajno je nastanjen u Dugom Selu, pokraj Zagreba.

Opću gimnaziju i Fakultet kemijskog inženjerstva i tehnologije završava u Zagrebu. Završava i postdiplomski studij *Upravljanje kvalitetom* na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu s ciljem usavršavanja temeljnog zanimanja povezanog sa sustavima upravljanja. Na tu temu objavio je niz stručnih članaka u stručnim časopisima.

Tijekom 2016. godine pohađa semestar Zagrebačke egiptološke škole, u organizaciji Staroegipatskog odjela Arheološkog muzeja u Zagrebu i stječe certifikat iz egiptologije koji pokriva temelje staroegipatske mitologije, dinastijske povijesti te staroegipatskog jezika i pisma.

Spisateljske sklonosti pojavljuju se još tijekom srednje škole, ponajprije u obliku kratkih priča i poezije. U tim se godinama polagano javlja i zanimacija za stara vremena, pogotovo za Egipat. U lokalnom časopisu, *Posavski glasnik*, 1998. godine objavljena je njegova pjesma *Kraj sunca sjedim*.

Od 2007. do 2009. godine piše blog na kojem obrađuje razne teme, pogotovo vezane za povijest, mitologiju i misterije drevnog Egipta. Osim egipatskih tema, na blogu objavljuje kratke osvrte, poeziju, putopise i slično. Tih godina nastaje i materijal koji će 2020. godine biti objavljen u obliku romana *Plava vrata*, u kojem se autor dotiče i egipatskih tema. Zanimacije za egipatske teme rezultiraju drugim književnim djelom, *Priče iz drevnih vremena*, koje je objavljeno 2022. godine.

Pred Suncem njegovo je treće objavljeno djelo.

Autor
Zlatko Grgić

Nakladnik
Infratech

Za nakladnika
Zlatko Grgić

Recenzent
Zdenko Denny Korčanin

Dizajn naslovnice
DennyArt

Mjesto i godina izdanja
Dugo Selo, 2025.

Copyright © 2025. Sva autorska prava pridržana. Nijedan dio ove knjige ne smije se reproducirati ni prenositi ni u kakvu obliku niti ikakvim sredstvima elektroničkim ili mehaničkim, fotokopiranjem, snimanjem ili umnažanjem u bilo kojem informatičkom sustavu za pohranjivanje i korištenje bez prethodne suglasnosti vlasnika prava.

ISBN 978-953-48907-6-9 (meki uvez)
ISBN 978-953-48907-9-0 (PDF)

Nešto vrijedno iz naftalina	3
PRVI DIO	6
Izgubio sam se u okolici	6
Kraj Sunca sjedim.....	7
Pomjeranja	8
Vidio sam	9
Jesenjinu	10
Istino moja	11
Figure	12
Pred suncem.....	13
Duša kemetska	14
Egipatska slika.....	15
Ne diraj mog kralja.....	16
Takt Zemlje	17
I biljke govore.....	18
Haiku.....	19
Kad su posumnjali	20
Stradanja	21
(Gdje mi je) glava.....	22
Svijet	23
Kad sve prođe.....	24
Uhoda.....	25
Imam dušu djeteta.....	26
Čovjek je čovjeku.....	28
Bez ikoga	29
Moranin zdenac.....	30
Poziv u Tartar.....	31

Patuljasti klinčić	32
Prijetvoran.....	33
5RAZUM	34
Dva naslova	35
U grlu me stišće	36
Što je tim rečeno	37
Pastir	38
Plaze po meni.....	39
Krivnja.....	40
Dođi do izražaja	41
Promašaji.....	42
Pola	43
Niodakle	44
Dani.....	45
Sve je drugačije	46
Dolazi	47
Presuda	48
DRUGI DIO	49
Etiolirani list	49
Pismo bez adrese	50
Kad umreš leptiru.....	51
Kad život okrene	52
Uz note rijeke Save.....	53
Moj grad.....	54
Samo ponekad mi dođe.....	55
Život mi je snijeg	56
Imao sam prijatelja.....	57
Kao list	58
Kao roman.....	59

Ne nudim ti ništa.....	60
Džepovi poderani	61
Drugom stranom	62
Sklapam ti oči.....	63
Mladi vojnik	64
Naglavačke živim	65
Dolazim iz	66
Kad hodam sam.....	67
Prerano.....	68
Bježim od.....	69
Kad praznina	70
Ja sam umoran	71
Pakao i raj	72
Izlaz.....	73
Crno	74
Ptica bez svog jata	75
Krvna osveta.....	76
Štakori.....	77
Umišljeni kraj	78
Bar ludost.....	79
Lovci i zec.....	80
Jabuka	81
Ne možeš.....	82
Ničiji heroj.....	83
Tvoje krilce.....	84
Vrijedna koja je ostala	85
Drugi rat.....	86
Opredjeljenje	87
Padajte snjegovi	88

Krojač	89
Stojim u krivom redu	90
Stroga pravila	91
Vrijeme je	92
Zatvor	93
Cvijet pokraj ceste	94
Mjesto pod Suncem	95
Pjesme stare i nove	96
Život	97
Zov sna	98
INTERMEZZO	99
(ne)izbrisano	99
Pisano	100
Malo	100
U trenu	100
Kad treba šutjeti	101
San	101
Ja nisam ja	102
Nekako naopako	102
Mi imamo svoj	102
Moja je duša	103
Rat u očima mog vojnika	103
Zavareni spoj	104
Kad bi bol imala cijenu	104
Tri prijatelja	104
Znati	105
Odlazim	105
Micela	106
Pitanje	106

Priča ta	106
Budućnosti	107
Na kraju asfalta	107
Možda je Sava	108
Očima djeteta	108
Na vrhu piramide	109
Ukrivo.....	109
Ono što jest ili nije.....	109
Odgovori i pitanja	110
Pričamo šutnjom	110
Ispravno i pogrešno	110
Odinistički misterij	111
Izlaz iz labirinta.....	111
Zakon	111
Putom.....	112
Niotkuda.....	112
Jednota.....	113
Padam u vis	113
TREĆI DIO	114
Rastrgan san.....	114
Bosanskom stranom ulice.....	115
Čovjek bez domovine	116
Posavina	117
Kao ti... ..	118
Jošava.....	119
Od Jošave do Svilaja	120
Na grudi prislonjena.....	121
Svilaj	122
Posavac.....	123

Nakon.....	124
Posavina je moja kolijevka	125
Obronci Vučjaka	126
Vratio sam se u kraj stari.....	127
Plava knjiga.....	128
Mislili su (Odžak).....	129
Hodam cestama.....	130
Hladne ulice zagrebačke	131
Ne bi Posavina.....	132
San Posavaca.....	133
Sve se plaća.....	134
Savo, teci pravo.....	135
Sutra, majko, kad me.....	136
Balada o dva ratnika	138
Moja mahala.....	140
U Bosanskoj Posavini.....	142
Bosna.....	143
ČETVRTI DIO	144
Pisati o ljubavi	144
Pisati o ljubavi.....	145
Vječiti gost.....	146
Komadić duše	147
Moj je jedini grijeh	148
Zatvori oči	149
Sjećanja su ostala	150
Prate me zvijezde	151
Sve drage slike	152
Ne zovi me imenom	153
Ružin trn	154

Ti.....	155
Valovi	156
Ti si mi kao... ..	157
Moje si oči	158
Satima da te gledam.....	159
Tiha ulica	160
Nefertiti	161
Ne znam ti ime	162
Mojoj Prozerpini.....	163
Iz srca mi izranja	164
Kamene oči.....	165
Poljubac anđela	166
Ispucale su mi usne	167
Ostalo je samo	168
Ne isplati se	169
Tvoj drug.....	170
Ponesi me na jug	171
Bakrene cijevi	172
Skrivam te	173
Riječi za tebe	174
Imao je smisao.....	175
U pijesku	176
Ime	177
Pripadam	178
Neodlučna	179
Moja travko	180
Isti san	181
Kako živjeti se mora	182
Slutnja	183

Ljubavni trokuti.....	184
Blizu	185
Sanjati	186
Šutim.....	187
Ljubio sam te, ludo.....	188
Nepoznata	189
Većinu suza	190
Nova pjesma Silviji.....	191
Mjesec je nag.....	194
Kraj Sunca sjedio.....	195
O AUTORU	196